

"LEVEN OP DE HEIBLOEM"

verhalen van vroeger

*Een publicatie van Heemkundevereniging Heibloem
Nummer 12 van 18, februari 2025*

Stokershorst en de Heibloem in oorlogstijd

Hoofdgebouw voor de oorlog

Vervolg nummer 11

Maar toch gingen we die middag met goede moed op weg: Deus providebit: God zal er wel voor zorgen, dacht ik. Wij namen met leedwezen afscheid van hen, die ons zo lang gehuisvest hadden. Ik merkte wel, dat er bij sommigen een prop in de keel zat en ik zag hier en daar een traan wegpinken, maar wij hadden het bij hen ook zo buitengewoon goed gehad. Nu, bij ons vertrek, werden we nog als laatste liefdedaad met proviand overladen. Wij bedankten allen voor de zoveelste maal nog eens hartelijk voor alle hulp en goedheid en daar reden we dan weg, nagewuifd zo lang we nog in zich waren.

Over de reis valt niet veel te vertellen. De wegen waren slecht, zodat we lekker door elkaar geklutst werden, en het was koud in de wagen. Maar aan 't eind wachtte een warme kachel en dat hield de moed er in.

Half drie stonden we in Eindhoven voor de Don Bosco-school, maar toen we er onze intrek wilden nemen, werd ons de weg versperd: het huis was geheel gevuld met gevangen genomen N.S.B.-ers, 'n 500 in getal.

Daar stonden we nu met ons goede gedrag. Ik was in Eindhoven finaal onbekend en wist weg noch steg, en daar moest ik het eerste uur het beste er al op uit om onderdak te vinden. Gelukkig was er juist aan de overkant een Zustersklooster en daar hing ik al gauw aan de

telefoon en belde alle mogelijke en onmogelijke mensen op: het Rode Kruis, het evacuatie-comité, de burgemeester, de secretarie, het Militair Gezag, enfin al die instanties, die in die tijd het heft in handen hadden.

Die niet per telefoon te bereiken waren, bezocht ik te voet. Doch overal was het mis. Niemand in de stad wist iets van onze komst en niemand mocht of kon ons onderdak geven.

Dat duurde zo tot zes uur. En al die tijd hadden de overige Broeders met de jongens in de wagens gezeten. Zij waren nu door en door koud, en ik was al dat gescharrel en gehaspel al lang meer dan zat. "Rijd maar terug naar Heythuysen!" commandeerde ik de eerste chauffeur. Maar dat ging ook al niet. De jongens moesten in Eindhoven blijven, zo luidde het bevel dat hij gekregen had. Alweer een strop. Doch hij wist toch raad. "Jullie zijn door de Engelsen uit Heythuysen verdreven," zei hij, "dan moeten de Engelsen het hier ook maar voor jullie in orde maken." En we reden naar Philips, waar de Engelse kolonel zijn bureau had.

Met Broeder Nicasius, die een beetje Engels kon brabbelen, stapte ik naar binnen. Een uur lang hebben we moeten bommen, en toen kregen we dan per gratie Gods permissie om één nacht, zegge en schrijve één nacht, in het Veemgebouw van Philips door te brengen. En ik was werkelijk nog blij met dat povere resultaat, want ik was ten einde raad.

Wij naar binnen! In dat Veemgebouw waren enkele honderden evacuë's ondergebracht: mannen, vrouwen, jongens, meisjes, zelfs babies. Dat wordt wat, dacht ik. als we met onze jongens daar tussen moeten huizen. Docht 't viel mee. Wij kregen een grote zaal apart, geheel alleen voor ons. Dat was dat! Wij waren nu tenminste onder dak.

Het eerste wat ik deed was de neuzen tellen. Eén te weinig. Geen wonder! 't Was intussen pikdonker geworden, een prachtgelegenheid om er tussen uit te knijpen. Ik maakte er mij echter maar niet dik over en deed het anders dan de Goede herder; 't was een Eindhovense jongen die wel naar zijn ouders zou zijn en hij zou wel weer boven water komen.

's Morgens werden wij gewekt door de radio, die ons goedemorgen wenste. Alles ging in dit huis per radio: alle berichten en bevelen werden er door ter kennis gebracht. De organisatie was werkelijk af. Maar een ontbijt voor ons kwam er toch niet uit, en daarom spraken we onze eigen voorraad maar aan, na eerst een vurig morgengebed gebeden te hebben.

En toen er maar weer op uit. Er moest toch een mouw aan te passen zijn dat we ergens onder dak kwamen, anders stonden we straks weer op straat. De overige Broeders en jongens mochten het gebouw niet uit; zo was nu eenmaal regel in dit huis. Dat was wel een tegenvaller voor het jonge goed, maar er viel niets aan te doen.

Ik richtte mijn schreden nu naar het hoofdbureau van politie en maakte daar kennis met inspecteur Kooy, die mij heel vriendelijk te woord stond en onze benarde situatie volkomen meevoelde. Hij liet direct een auto voorkomen en samen gingen we in Eindhoven op zoek.

Er stonden verschillende gebouwen leeg. Ik had ze de vorige dag al gezien en nu zagen we ze weer. Bij informatie bleek, dat alleen de Town-Major er over beschikken kon. Wij dus naar die Town-Major. Wij mochten binnenkomen en werden te woord gestaan, maar bij ons eerste woord over de lege gebouwen in de stad kwam het kort en bondig antwoord, dat al die gebouwen vrij moesten blijven voor militaire doeleinden; dat er geen sprake van was dat wij er een kregen en dat alle verdere redeneren daarover volslagen nutteloos was. Punt!

De inspecteur bracht me van die koude kermis thuis; hij wist ook geen raad meer. Ik bedankte hem voor zijn hulp en hij van zijn kant bood me zijn volle medewerking aan als ik ze nog eens nodig mocht hebben, in de hoop dat ze dan meer zou uithalen. Hij reed terug naar zijn bureau, en ik vervoegde me bij de directeur van de afdeling evacuë's in het

Veemgebouw. Daar vertelde ik mijn wedervaren bij alle autoriteiten der stad en zei, dat wij op die manier wel moesten blijven waar wij waren.

Hij had er geducht het land over. Hij had ons één nachtje verblijf toegestaan, zonder dat hij iets van ons afwist, alleen om ons te helpen, en nu zat hij met ons opgescheept. Ik zei hem, dat wij niet gevraagd hadden naar Eindhoven te worden gebracht en dat wij hier ook heus niet voor ons plezier zaten. Nu, dat begreep hij dan ook wel. Wij moesten dan nog maar een paar dagen blijven.